

VRHUNSKA MEDICINA

36

"Ovo je bolnica 22. vijeka": Posjetili smo Prioru u Hrvatskoj gdje glavnu riječ vode stručnjaci porijeklom iz BiH

I. B.

22

+22

Vrhunski medicinski centar Priora

30.04.2024. | 25k

"Ovo je bolnica 22. vijeka" - prva je rečenica o vrhunskoj ustanovi Priori, koju smo čuli od Milomira Ninkovića, svjetski poznatog plastičnog hirurga i rođenog Sarajlije. Ekipu portala Klix.ba put je nanio nadomak Osijeka, kako bi se upoznali s mjestom čiji je cilj nadmašiti i unaprijediti standarde savremene medicine na Balkanu, a u koje (ni)smo dosad vjerovali da postoje.

ove ustanove su pacijenti, njihovo povjerenje, sigurnost i to da im se pruže najbolje usluge.

Ono što doista ide u prilog ovom opisu je tim vrhunskih stručnjaka koji upravljaju kormilom bolnice, a osim bogatog opusa i živopisnih crtica iz njihovih karijera, zanimljiva je činjenica da glavni od njih dolaze upravo iz Bosne i Hercegovine.

Tu su profesor Milomir Ninković (Sarajevo), vrhunski plastični hirurg i voditelj odjela plastične hirurgije u bolnici te Tomislav Kalem (Doboj), direktor Priore i šef urologije u bolnici. Obojica su veći dio karijere izgradili u Njemačkoj gdje su radili više od 30 godina, a sada su bili naši domaćini tokom posjete. Samu ustanovu je izgradio Marko Pipunić (Modriča), jedan od najuspješnijih poduzetnika u Slavoniji.

[Zavirite u Prioru: Vrhunsku medicinsku ustanovu u Osijeku](#)

Ideja o Priori se rodila prije pet-šest godina. Ninković, Kalem i Pipunić poznaju se još od malih nogu, a zajednički praznici i godišnji odmori, na kojim bi se često zadesili skupa, izrodili su veliko prijateljstvo, ali i sjajnu ideju - projekat Priora, o kojem su više govorili za portal Klix.ba.

Kako je nastala Priora, koliko je sve bilo teško realizovati, a kakav je osjećaj danas kada ste na čelu jedne ovakve ustanove?

Prof. Ninković: Jednom smo Marko i ja sjedili na večeri i došla mu je ideja šta bismo zajedno mogli napraviti da unaprijedimo Balkan. Marko se nikada nije bavio medicinom, njegovo je područje agrarno. Rekao sam mu da ja ovdje mogu donijeti jedino svoje hirurško znanje. Pozvali smo i Tomislava i počeli raditi na konceptu, za koji u početku nisam vjerovao da će se realizirati. No, nakon dvije godine, on je zaživio. Šefovi bolnice u Minhenu upravo u tom trenutku ponudili su mi produženje ugovora. Izvinio sam se i odbio ih, jer nisam mogao odustati od ideje o Priori.

napravili i jednu grešku i to nas čini jako sretnima. Ono što je izuzetno je i osoblje bolnice koje smo imali priliku birati iz Kliničkog bolničkog centra Osijek sa oko 3.000 zaposlenih. Odabrali smo samo najkvalitetnije kadrove.

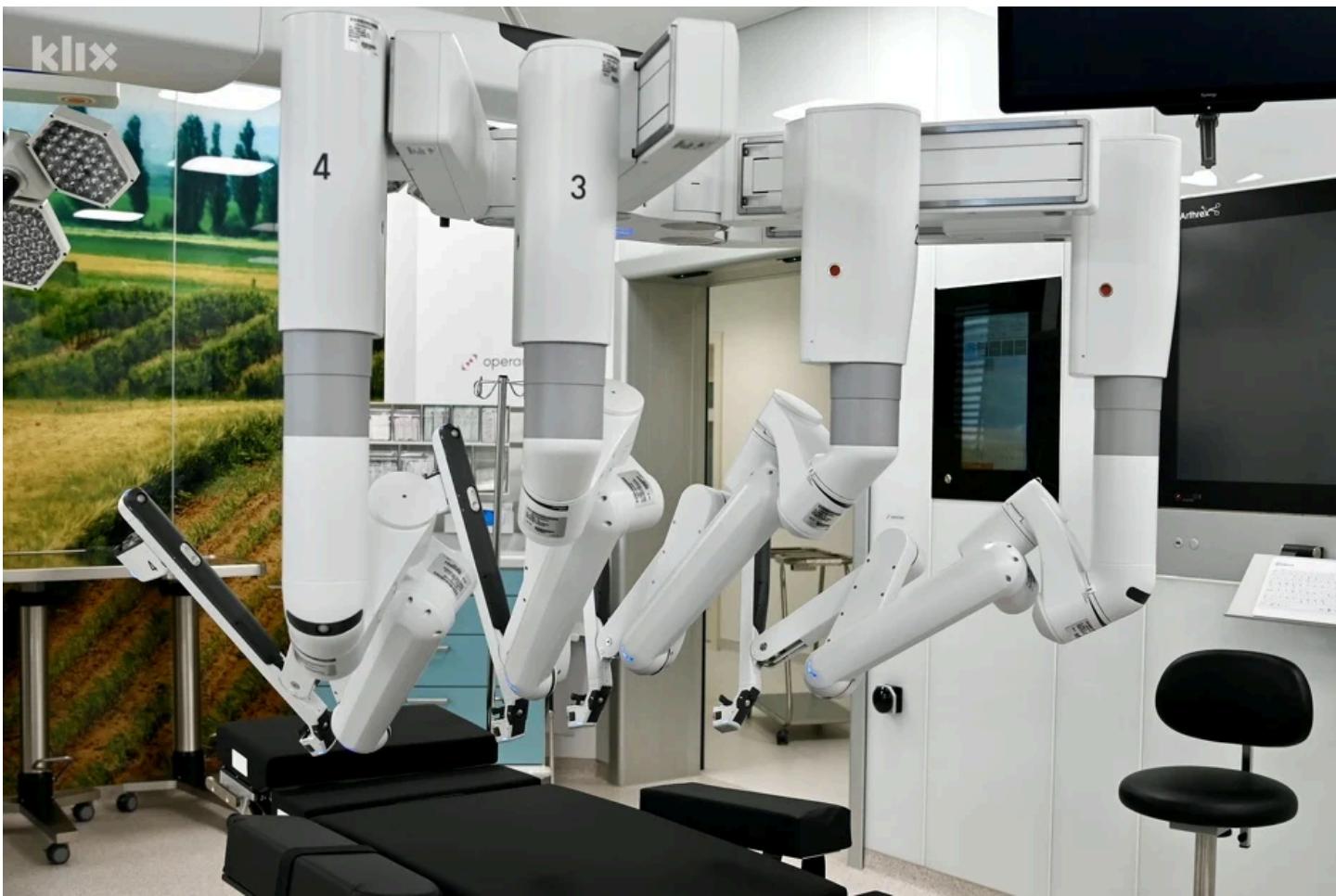
Priora je medicinski centar na 6.000m² u kojem je sve na vrhunskom nivou (Foto: V. D./Klix.ba)

Mr.sc. Kalem: Milomir i ja u početku smo znali da bi nam se bilo teško vratiti u bilo koju državnu bolnicu. Navikli smo na drugačiji sistem. Zato smo napravili ustanovu po uzoru na one u kojima smo do tada radili. **Nismo došli u Hrvatsku nešto otkrivati, nego 'prepisivati', ali uz određene pomake.** Naše osoblje ne može se naći gotovo nigdje na Balkanu pa ni u Njemačkoj. Imamo ljudе koji su najbolji u svom poslu, ali i mlade koji ovdje izgrađuju karijeru. Mi ih podizemo, obučavamo i došli smo kako bi sve što smo naučili u inostranstvu, prenijeli na njih.

Roboti Da Vinci i Mona Lisa: Ima li veće umjetnosti od "spašavanja" ljudskih života?

Ubjedljivo jedan od najvećih poduhvata Priore je revolucija koju su napravili na području robotske hirurgije. **Prvi u Hrvatskoj su nabavili najnapredniji sistem za minimalno invazivne operacije** - robote Da Vinci Xi i Mona Lisa Dx Biobot. Slučajno ili ne, roboti su stigli u bolnicu 15. aprila, baš na dan kada je rođen Leonardo da Vinci.

Sam robot **Da Vinci** je investicija vrijedna više od četiri miliona eura, no iako je riječ o ogromnoj sumi, novac nije bio jedini uslov za nabavku uređaja. Prof. Ninković i mr.sc. Kalem

Robot Da Vinci je investicija vrijedna više od četiri miliona eura i ova ustanova je imala prvu u Hrvatskoj (Foto: V. D./Klix.ba)

Bolnica trenutno radi na edukaciji kadrova, a u njoj će gostovati i najveći stručnjaci kako bi izvodili robotske operacije. Prve od njih trebale bi biti dostupne već od juna i moglo bi dovesti veliki zaokret u regiji.

Susretali ste se sa ovim robotom u drugim ustanovama u kojima ste radili. Kako pacijentima objašnjavate da će ih robot "operisati"? Koje su zapravo njegove prednosti?

Prof. Ninković: Prednosti robota su nevjerojatne. Kod svake operacije koju izvodite, morate napraviti rez i rezati mišiće, što ćete uz pomoć robota Da Vinci Xi potpuno izbjeguti. Njegove ručice okreću se 540 stepeni, a na svakoj od njih je video nadzor, koji omogućava uvid i pristup strukturama do kojih prije niste mogli doći. Sve je toliko precizno, da je moguće razdvojiti i najmanje krvne sudove, i to sa jako malo traume. To je možda i najveća prednost robota. Poslije operacije, pacijent je spreman da odmah ustane i ide svojoj kući.

Ipak, prof. Ninković pojašnjava nam da se robot neće koristiti u plastičnoj hirurgiji, budući da je ona više hirurgija "površine". Međutim, za **Odjel urologije** dolazak Da Vincija i Mona Lise mijenja dosta toga.

Tomislav Kalem, direktor Priore i šef urologije u bolnici

Mr.sc. Kalem: Urologija je vrlo aparativna oblast, kojoj je potrebna tehnologija. Da Vincijem ćemo moći operisati prostatu i bubrege. Raditi ćemo samo onkološke, najkompleksnije zahvate, gdje želimo postići najbolje rezultate. To je robot sa nevjeroyatnom preciznošću i sposobnostima koje me svaki put iznova dojme. **Nakon operacije ne samo da pacijent neće nositi pelenu, već će biti kompletno izlječen**, a to je nešto što ne može postići ni najbolji hirurg otvorene hirurgije.

Najveća prednost je ta što nema reza, zahvat je laparoskopski. Monitor omogućava da svaku strukturu uvečate i do 10 puta i spasite čak i najtanje nerve. Možete mu pristupiti sa koje god strane je potrebno, što je nemoguće kada stojite nad rezom. Istovremeno, robot Mona Lisa vas u milimetar navodi prema sumnjivom tkivu i određuje gdje ćete nabaviti biopsiju, što je inače nemoguće.

Potpunu kontrolu nad robotom Da Vincijem ima hirurg (Foto: V. D./Klix.ba)

Veliki je luksuz i to što ovdje jednim klikom zaustavljate krvarenje. Inače je krv znak za paniku i hitan slučaj, međutim, ovdje je rizik minimalan. Rane su gotovo nevidljive, oporavak kratkotrajan i sve su to ogromne prednosti za pacijenta.

Hirurg je taj koji daje komande i upravlja robotom. Kako sve to izgleda s druge strane? Postoje li "rupe" u mogućnostima robota?

Mr.sc. Kalem: Ono što je za samog hirurga jedna velika prednost je to da on ima minimalan napor. Nema višesatnog stajanja, hirurg upravlja konzolom robota sjedeći. Uvid u operaciju, naravno, ima i njegov asistent. Senzor je takav da, ukoliko se hirurg udalji od njega, robot staje. **Hirurg ima potpunu kontrolu nad robotom i on je taj koji izvodi operaciju.** On daje komandu, a robot je sredstvo za brže i lakše izvođenje. Uređaj nema nikakvu grešku. Međutim, ne možete ga samo kupiti i završiti priču, neophodna je stručnost ljekara i dozvola za korištenje uređaja.

Priora je to uspjela i ovo je način i da vratimo vrhunske ljekare u regiju. Doći će nam hirurški profesionalci i pokazati kako se rukuje robotom. Također, **cilj je i da naši ljudi ne idu van na liječenje.** Više od 500 pacijenata iz Hrvatske godišnje odlazi u Austriju, Njemačku ili Belgiju, na ovakve operacije, a osim urologije, kasnije ćemo ga koristiti i za operacije crijeva, abdominalnu hirurgiju, ginekologiju, čak i zahvate uha, grla i nosa.

Precizne ručice robota Da Vincija mogu zaviriti u segmente nedokućive ljudskom hirurgu (Foto: V. D./Klix.ba)

Mr.sc. Kalem osvrnuo se i na najvažnije kriterije koje jedna bolnica mora imati. Prvi podrazumijeva rezultate liječenja, a drugi higijenu, što je nešto čega se strogo drže u Priori.

Sama lokacija bolnici je u okolini obogaćenoj kulturnom baštinom i umirujućom prirodom, koja stvara okruženje savršeno za oporavak pacijenata. To je odraženo i kroz dizajn bolnice, čija je unutrašnjost prostrana, svjetla i ne ostavlja dojam tipičnog "bolničkog" ambijenta.

I to je bio jedan od motiva, da Ninković i Kalem, započnu novo poglavlje u Slavoniji. Profesor Milomir stigao je u Prioru 12. februara, a već narednog dana, priča nam, bio je u operacijskog sali na šestosatnom zahvatu. U blizini bolnice nalazi se i ekskluzivni hotel **Mattera**, koji je prvenstveno namijenjen da pruži smještaj pacijentima bolnice.

Luksuzni hotel Mattera, mjesto je koje "prati" bolnicu i prije svega obezbjeđuje smještaj za njene pacijente (Foto: V. D./Klix.ba)

Koliko je sada teško doći do vaših usluga i općenito usluga u Priori? Poznato je i da ste mnoge operacije radili besplatno

Prof. Ninković: Mi se držimo toga da pokušavamo pomoći svim našim ljudima i sa što manje troškova, iako dolaze u privatnu bolnicu. **Ako shvatimo da neko nije u stanju finansijski pokriti sve troškove, onda pokušavamo napraviti cijenu gdje će pacijent pokriti bar troškove bolnice**, jer je to nešto što smo oduvijek morali raditi. Razmišljamo i da osnujemo nakladu u koju bismo skupljali novac preko sponzora i zatim finansirali one koji nemaju sredstva da se liječe, što je velika stvar.

Što se tiče **Odjela plastične hirurgije**, u Priori imamo dva pristupa, kurativni i edukativni. Liječiti ćemo ljude iz svih područja plastične hirurgije - od kožnih karcinoma, rekonstruktivne i estetske hirurgije, hirurgije šake, a raditi ćemo i jako puno neinvazivnih zahvata, gdje spadaju botoks tretmani, fileri i regenerativna medicina. Druga, izuzetno bitna komponenta, je edukacija ljudi. Pokrećemo *International Surgical Academy Prof. Milomir Ninkovic*, kroz koju želimo educirati ljude i raditi tematske simpozije, korisne i zanimljive za sve učesnike. Dovoditi ćemo najveće stručnjake. Biti će to smjena starijih i novih generacija gdje ćemo mi stariji ponijeti znanje i iskustvo, a mlađi će ga od nas uzeti i kasnije nastaviti primjenjivati. Prvi kongres održati će se već ove godine, u periodu od 24. do 27. oktobra, a tada će mu prisustovati neka od značajnih imena iz svijeta medicine.

Prof. Ninković nesebično dijeli znanje i uradio je mnoge besplatne operacije (Foto: V. D./Klix.ba)

Podijelite nam neke od najvažnijih lekcija koje ste tokom karijere naučili o inovacijama u medicini? Koliko je BiH daleko od robotske hirurgije?

Prof. Ninković: Sa inovacijama u medicini mora se biti veoma oprezan i tek kada je apsolutno sigurno da nešto funkcioniše, onda to treba primijeniti. **Svaka kompanija svoj produkt prezentuje kao izuzetan na početku, a vremenom se on može pokazati kao veliki promašaj.** Mi smo u Priori napravili pomak u izboru opreme. Ona jeste vrhunska, ali prvenstveno je provjerena i ima smisla, jer ćemo je svakodnevno upotrebljavati.

Osim aparata i instrumenata, opreznost mora biti prisutna i za uvođenje novih hirurških metoda. Kao hirurg, morate ulijevati pacijentima absolutnu sigurnost i povjerenje. Moji pacijenti dolaze gdje god se ja u tom trenutku nalazim, a tako je između ostalog jer svi oni znaju da imam jedan vrlo korektan i iskren pristup prema njima. To je nešto što ne smijem iznevjeriti i to smatram neophodnim kriterijem svakog ljekara.

Robotika će sigurno sve više ulaziti u sve sfere života. Mi smo dali garanciju da ćemo imati vrhunske hirurge koji će raditi sa robotom Da Vincijem. Koliko se robotika koristi u BiH, ne mogu sa sigurnošću reći, jer nemam tačan uvid u to.

Iako je u "penziji", prof. Ninković nije se odrekao plastične hirurgije kao svoje najveće ljubavi (Foto: V. D./Klix.ba)

Upijajući sve ono što smo dosad čuli, razgovor sa prof. Ninkovićem smo nastavili dalje pitajući ga o tome kako izgleda njegov radni dan sada kada je u "penziji", šta smatra svojim najvećim postignućima, ali i kako doživljava komentare Sarajlija koji su ponosni na njegov uspjeh.

Iako ste u penziji, niste odustali od svoje najveće ljubavi - hirurgije. Kako danas izgleda jedan vaš radni dan, i dalje nesebično dijelite svoje znanje?

Ne radim ništa manje nego ranije, jedina razlika naspram Minhen je ta što ovdje ne stojim pod pritiskom da moram dnevno ispuniti neku normu. Ono što me kroz život održalo u dobroj kondiciji je to da **nikada nisam pušio, uvijek sam se redovno bavio sportom i ovaj posao za mene nije bio previše stresan**, već mi predstavlja zadovoljstvo i užitak. Sreća je ako čovjek to postigne u životu i da mu to daje mir. Ja sam to uspio zahvaljujući genijalnim učiteljima tokom specijalizacije od Sarajeva do Innsbrucka, a 20 godina poslije sam sve što sam naučio primjenio u Minhenu gdje sam bio šef i odlučivao šta i kako će se uraditi.

Svoj život organizovao sam tako da mogu provesti dvije nedjelje ovdje, intenzivno radeći, a već narednu igram golf i bavim se sportom. Svi su mi govorili da sam lud jer hoću da dođem ovdje, u provinciju koju niko ne zna. No, bilo mi je jako teško povući se iz hirurgije i život kakav sada imam pričinjava mi veliko zadovoljstvo.

Osim kurativnog, Priora je fokusirana i na edukativni pristup (Foto: V. D./Klix.ba)

Mi u Priori želimo ostaviti nešto iza sebe. Divno je raditi nešto novo i stvarati. Nema ništa bolje kao educirati mlade i družiti se s njima. Generacije koje su sada s nama će za pet godina biti vrhunski hirurzi. Kroz akademiju, svi mladi ljudi imati će priliku da dođu ovdje i nešto nauče. Čak ćemo ići i sa vrlo niskim kotizacijama, da bi svi koji žele, a nemaju finansijske uslove, mogli učestvovati.

Život piše romane: Iza sebe imate brojna postignuća. Nabrojite nam ona po kojima biste vi željeli da vas ljudi najviše pamte

Sretan sam jer sam kroz kreativnost uspjevaо napraviti neke **operacije koje su danas svjetski hitovi**. Za operaciju padajućeg stopala u Sarajevu, koju sam radio 1989. zvali su me prije dvije sedmice iz Nizozemske kako bih je ponovio. Postavio sam njen video, da bi svako imao pristup da vidi kako se to radi. Tu je i presađivanje usne sa nadlaktice, koja zatim zviždi, a što je metoda koju danas svi izvode. Taj momak je imao 21 godinu. Da nismo napravili radikalni potez, on bi preminuo, a da mu odsječete kompletну donju usnu, ne bi mogao ni jesti, ni piti, ni govoriti. Kada sam izabrao ovu metodu rekao sam mu da nikad ranije nisam uradio nešto ovakvo na donjoj usni i da se raspita dalje, ali on je povjerenje poklonio meni. Danas je rektor jednog univerziteta. To je jedna od priča koja me čini zadovoljnim i sretnim.

EKSKLUSIVNO ZA KLIX.BA

Dr. Milomir Ninković: Za mene su svi pacijenti jednaki bez obzira ko su i kako se zovu

"Gillies Lecture", posvećeno engleskom hirurgu Sir Haroldu Gilliesu, koji se smatra "ocem plastične hirurgije". Zatim, biti predsjednik Evropske asocijacije plastičnih hirurga, što sam obnašao dvije godine, jako mi znači, ali za mene su **hirurški uspjesi mnogo značajniji od toga da li sam funkcijonjer ili nisam.**

Kada sam dolazio u Prioru, rekao sam da se ne želim baviti ničim drugim, već raditi svoj posao. To je stvar opredjeljenja i zato je to ono što me čini mirnim. To je moja koncepcija života - da možete istinski pomoći i da vam se ljudi mogu uvijek obratiti. Pacijenti me znaju nazvati i nekoliko godina nakon operacije i to je ono što me čini sretnim.

Pacijenti u bolnici imaju udobnost, sigurnost i usluge vrhunskog medicinskog osoblja (Foto: V. D./Klix.ba)

Kada pristupite operaciji, konačan ishod držite doslovno u svojim rukama. Koliko je prisutan strah u poslu koji radite?

Rekao bih da to nije strah, nego opreznost. Vi možete nešto realizovati tek ako znate da time vladate. Kao kada bi mi dali da vozim Formula 1 jer imam položeno od svoje 17 - rekao bih: 'Oprostite, ali ja taj automobil ne znam voziti', jer sam svjestan da ne poznajem tu tehnologiju i tu materiju.

U hirurgiji sam proveo 42 godine i tačno znam kako će izgledati moj rezultat. Jedan dobar hirurg mora uvijek anticipirati svoj konačan rezultat i sve ono između, a onda to staviti na papir i zatim birati metode, tražiti put i načine kako doći do cilja. Svaka od operacija je jedan

U BiH ste rado viđen gost, a po onom što vidimo i čujemo, omiljeni ste i cijenjeni među ljudima. Kako to komentarišete?

Nemam nikakvu potrebu za nekom predstavom i pokazivanjima, time sam totalno neopterećen. Sve što radim, radim najiskrenije i svi moji pacijenti znaju da se prema svakom od njih odnosim podjednako i korektno. Ako mogu da im pomognem, pružiti ću im pomoći ne tražeći ništa zauzvrat. **Kad ste iskreni u onome što radite, to pacijent odmah prepoznaje.** Vjerovatno je to ono što mi daje taj status u Sarajevu. Volim Sarajevo, volim te ljudi i tamo se jednostavno osjećam kao kod kuće. Iz tih razloga vjerovatno dolazi i ta obostrana ljubav.

Prof. Ninković: "Volim Sarajevo i Sarajlije, tu se uvijek osjećam kao kod kuće"

Na kraju razgovora, prof. Ninković prisjetio se i svoje prve operacije u Priori, a već tada shvatio je da nije pogriješio što je svoju karijeru nastavio ovdje.

"Svoju prvu operaciju u Priori izveo sam s ljudima koje sam tada slabo poznavao, ali sve je prošlo savršeno, bez i najmanjeg problema i shvatio sam da će ovdje biti užitak raditi. Zamislite raditi u vrhunskoj instituciji, sa vrhunskim doktorima, a živjeti u 'svom' selu. Upravitelj Tomislav i ja slažemo se da je to san svakoga. U Priori će vas zateći izuzetna ljubaznost, predusretljivost i sve ono što ne vidite u tipičnim bolnicama, a tako je jer su ljudi zaista sretni okruženjem u kojem rade.

Upravo kao što naziv bolnice sugerije, **Internacionalni medicinski centar Priora** se ističe kao simbol posvećenosti pacijentima i kvalitetne medicinske skrbi. Tokom posjete ovoj bolnici, jasno je postalo da se radi o mjestu gdje se prelamaju vrhunska stručnost, domaćinska toplina i medicina narednog vijeka.

Istaknuti stručnjaci poput profesora Milomira Ninkovića i Tomislava Kalema, na korak od naše zemlje, s ponosom predstavljaju Bosnu i Hercegovinu u svijetu medicine dajući nam nadu da postoji budućnost i kvalitetan oslonac u zdravstvenoj slici cijelog Balkana. A zdravlje je uvijek na prvom mjestu.

Znate nešto više o temi ili želite prijaviti grešku u tekstu?

Osijek

Milomir Ninković

Tomislav Kalem

Priora

 POSAO

Inbound Customer Service (m/f)

Moler / monter suhe gradnje (m)